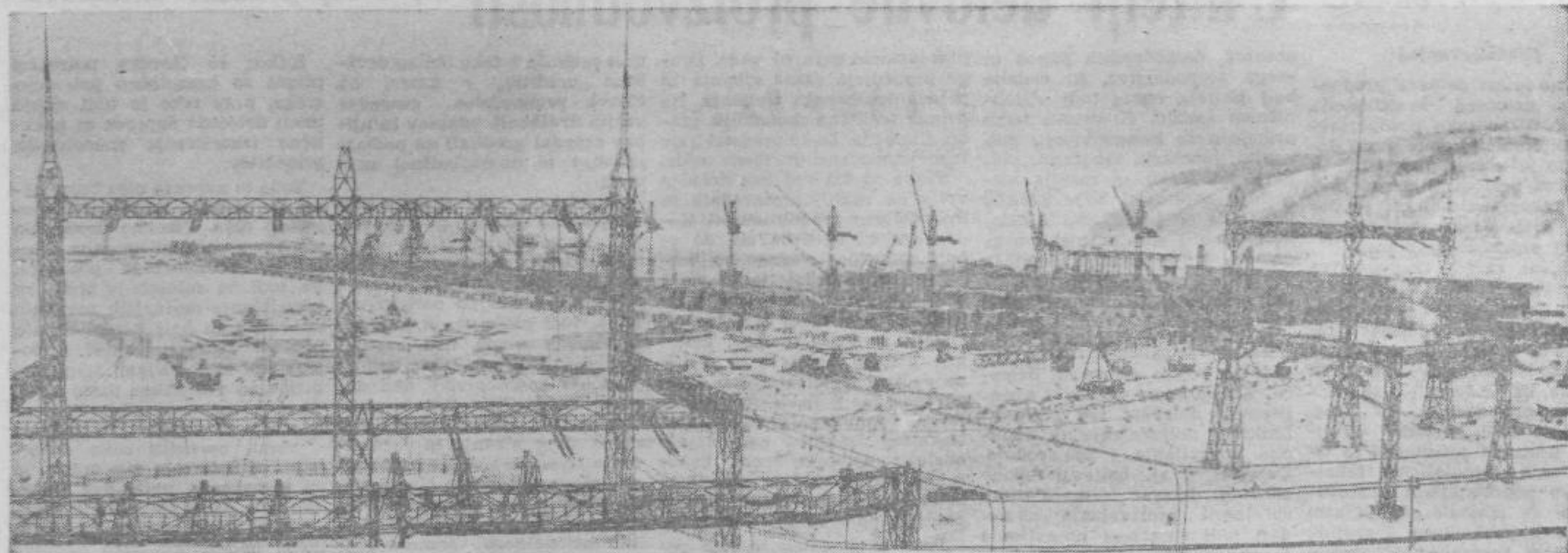

Gospodarstvo v si etu

Slika kaže gradbišče na Volgi pri Kujbiševu. Ko bo dograjena hidrocentrala obratovala z vso svojo zmogljivostjo, bo proizvajala 10 milijard kilovatih ur električne energije na leto. V zgradbi hidrocentrale (v desnem oglu slike) bo montiranih 20 turbin enake zmogljivosti, vsaka po 105.000 kilovatih ur. — Prečnik njihovih rotorjev bo meril 9 metrov. Ob koncu preteklega leta so prvi agregati že dali električni tok.

ŠESTI PETLETNI PLAN SOVJETSKE ZVEZE

Nove investicije - temelj povečanja proizvodnje

V prejšnji številki smo objavili krajši prikaz porasta industrijske proizvodnje, ki naj bi ga po načrtu šestega petletnega plana ustvarili v SZ. Čeprav je bilo malo podatkov na izbiro, vendar je članek prepričljivo prikazal veličino tega programa. Tokrat bomo dali nekaj podatkov o investicijah v kmetijstvu in prometu.

Po tem načrtu naj bi povečanje industrijske proizvodnje dosegli z večjo delovno produktivnostjo in z gradnjo novih objektov, pri čemer imajo, razumljivo je, novi objekti mnogo večji delež. Tako na primer planirajo v proizvodnji premoga odpiranje novih rudnikov z zmogljivostjo 24 milijonov ton računajo z gradnjo metalurških kombinatov z zmogljivostjo 16,8 milijonov ton surovega železa in 15,8 milijonov ton jekla. V načrtu imajo izročitev v obrat novih električnih central s proizvodnjo 154 milijard kw ur na leto itd.

Ze sami ti objekti zahtevajo velike investicije. Skupno z vsemi drugimi področji, z lahko industrijo, kmetijstvom, prometom, gradbeništvom itd. bodo skupne investicije, ki jih bodo izvršili v obdobju 1956 do 1960, dosegle znesek 990 milijard rubljev (po cenah z dne 1. julija leta 1955), kar ustreza povprečju 198 milijard na leto. Tempo povprečnega letnega porasta investicijskega vlaganja znaša v primeri z letom 1955 nekaj nad 13 odstotkov, medtem ko skupna vsota za celih 400 milijard rubljev ali za 67 odstotkov presega investicije, ki so jih izvršili v petem petletnem planu.

Iz programa dviga industrijske proizvodnje in iz osnovnih proporcev, ki jih daje načrt plana je očitno, da bo tudi v prihodnjem obdobju težje investicij na težki industriji. Toda s tem planom določajo tudi pomembno povečanje proizvodnje sredstev za široko potrošnjo, kakor to kaže tabela.

Mehanizacija in tehnična oskrbljenost dela je v sovjetskem kmetijstvu že zdaj dosegla velik obseg. Tako je lani v kmetijstvu delalo 1 milijon 400 tisoč traktorjev (s povprečno močjo 15 Ks), 150.000 kombajnov in 450.000 tovornjakov. V naslednjih petih letih se bo to število povečalo za milijon 650 tisoč novih traktorjev in 560.000 kombajnov.

Po načrtu plana naj bi se do leta 1960 znatno povečalo tudi izkoriščanje električne energije v kmetijstvu. Zato računajo z elektrifikacijo vseh kolhozov in strojno-traktorskih postaj, medtem ko bodo število elektrificiranih kolhozov v primeri z letom 1955 podvojili. Zanimivo je omeniti, da bodo letos strojno-

traktorske postaje prešle na poslovanje po gospodarskem računju.

Elektrifikacija železnic

Železniški promet ima v Sovjetski zvezi daleč največji pomen za prevoz blaga in potnikov. Zato je razumljivo, da so v načrtu plana posvetili železnicam največjo pozornost. Dela, ki jih bodo morali izvršiti za rekonstrukcijo in razširitev železniških prog in voznega parka, bodo prav gotovo zahtevala velike investicije. Po načrtu plana bodo do leta 1960 povečali železniško mrežo za 6600 km dvojnega širokega tira (z dogradnjo drugega tira), 6500 km širokega tira in skoraj 1000 km normalnega tira. Hkrati naj bi elektrifi-

cirali 8100 km železniških prog. Železniški voznj park naj bi v petih letih povečali za 2000 novih električnih in 2250 motornih strojev. Prometu bodo izročili 255 tisoč tovornih vagonov in 18,6 tisoč potniških vagonov. Vrsta podatkov govori dalje o uvedbi avtomatičnih in električnih naprav na večjih železniških vozliščih in progah.

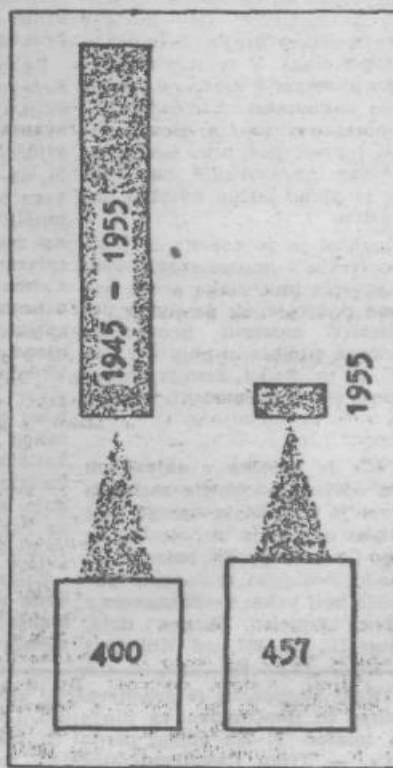
Čo zaslug: tako povečanih sredstev železniškega prometa in hitrejšega obrata vagonov določa plan, da se bo v letu 1960 železniški prevoz povečal na 1374 milijard ton — km, kar pomeni za 42 odst. več, kakor pa je znašal leta 1955.

(Podatki iz »Pravda« dne 15. jan. 1956)

POVEČANJE ZAHODNONEMŠKIH INVESTICIJ

Največji del nemških inozemskih investicij je bil likvidiran med drugo svetovno vojno ali pa neposredno po vojni. Številne države, ki so sodelovale v vojni proti Nemčiji so nieno imovino razlastile, medtem ko so ostaneke zaplenile kot vojno škodo.

V povojnem obdobju so velike potrebe po investicijskih sredstvih v samj deželj skrčile možnosti Zahodne Nemčije, da bi izvažala kapital. Na podlagi cenitev so vse do konca leta 1954 skupne inozemske investicije Zahodne Nemčije znašale nekako 400 milij. mark, ali okrog 96 milijonov dolarjev. Od tedaj pa je nastopilo obdobje bolj intenzivnega prodiranja nemškega kapitala zlasti v države Evropske plačilne unije in v nekatere države Latinske Amerike. V let 1955 so zahodnonemške investicije v inozemstvu dosegle 457 milijonov nemških mark ali skoraj 110 milijonov do-

larjev, torej več kakor v prejšnjih desetih letih skupaj. Po cenitvah, ki jih v glavnem lahko imamo za točne, je okrog 40% zahodnonemških povojnih investicij odšlo v države Evropske plačilne unije, od česar je okrog 30% odpadlo na države sterlingškega področja.

Največji del drugih investicij je odšel v države s svobodno valuto, v prvi vrsti v Kanado. Od držav Latinske Amerike je nudila Brazilija najbolj privlačne možnosti za investicije zahodnonemškega kapitala. Zahodna Nemčija se glede na realne možnosti skoraj že lahko pojavi kot eden od najpomembnejših potencialnih izvoznikov kapitala.

S. B.

Povečan trgovinski deficit Švedske

V letu 1955 je imela Švedska zunanjetrgovinski deficit v višini 1.348 milijonov švedskih kron, medtem ko je predlanskim znašal 996 milijonov kron. Deficit se je povečal zaradi nesorazmerno velikega porasta uvoza v primerjavi z neznačajno povečanim izvozom.

Proizvodni

Proizvodnja l. 1955	Plan za l. 1960	Povečanje v odst.	
Bombažne tkanine mil. metrov	5.900	7.270	23
Volnene tkanine mil. metrov	250	363	45
Svilene tkanine mil. metrov	526	1.074	104
Umetna vlakna 1000 ton	110	330	199
Obutev mil. parov	292	455	53
Radijski aparati in televiz. sprejemniki mil. kosov	4	10,2	155
Hladilniki 1000 kosov	151	635	320
Motorna kolesa 1000 kosov	243	395	62
Kolesa 1000 kosov	2.876	4.230	47
Meso (ind. predelava) 1000 ton	2.219	3.950	78
Sladkor (drobni) 1000 ton	3.418	6.530	91

30 MILIJONOV HEKTAROV NOVIH POVRŠIN

Naloga, ki jih načrt plana določa za kmetijstvo, ne zastajajo po svojem pomenu dosti za nalogam, ki so postavljene industriji. V letu 1956 naj bi v Sovjetski zvezi obdelali 30 milijonov ha zemlje več, kakor pa so jo leta 1955. Tako velik podvig naj bi v prvi vrsti služil za povečanje površin, posejanih z žitom, zlasti pa s koruzo. V ta namen bodo nadaljevali z

največjo povojno akcijo sovjetske mladine, ki skoraj izključno preskrbuje prostovoljne kmetijske delavce za naseljevanje do sedaj pustih predelov Kazahstana, Sibirije Dolnjega Povolžja in Severnega Kavkaza. Po zaslugi tako povečanih obdelovalnih površin in porasta povprečnega hektarskega donosa naj bi v letu 1960 znašal pridelek žita 180 milijonov ton.